

20. Lípa Musica vrcholí společným narozeninovým koncertem s Jiřím Suchým a Semaforem

20. ročník MHF Lípa Musica vyvrcholí na státní svátek 28. října v tradiční lokalitě – Městském divadle v Novém Boru. Na programu je výjimečný narozeninový koncert, který je poctou mimořádné osobnosti české kultury – Jiřímu Suchému. Ten 1. října letošního roku oslavil 90. narozeniny a při této příležitosti se společně s Jitkou Molavcovou a za doprovodu Orchestru divadla Semafor řízeného Jiřím J. N. Svobodou představí na slavnostním narozeninovém koncertu i v rámci jubilejního ročníku festivalu. Na programu zazní „nezapomenutelné písně, na které se zapomnělo...“ z dílny Jiřího Suchého, Jiřího Šlitra, ale i Jiřího Voskovce a Jana Wericha. Vstupenky na závěrečný koncert 20. ročníku festivalu jsou již zcela vyprodány.

„Když mi bylo dvaapadesát, říkal jsem si, že v šedesáti skončím“, říká Jiří Suchý a pokračuje: „Později jsem si říkal v sedmdesáti, pak v osmdesáti. A dneska si říkám: Nevím, kdy skončím, a jsem strašně zvědavý, kam to až dotáhnu,“ říká Jiří Suchý.

Poslední letošní festivalová zastávka vzdá hold legendární renesanční osobnosti české kultury – Jiřímu Suchému, který 1. října 2021 slaví 90. narozeniny. Suchého osobnost netřeba představovat, prostřednictvím svého dvašedesátiletého divadla Semafor, stovek písní a všech svých nejrozličnějších uměleckých aktivit zasáhl do života několika generací těch, kdo u nás poslouchají písně, chodí do divadla, mají rádi poezii či výtvarno. A tak těžko může být větší pocty, než že právě tato šarmantní a nezdolná osobnost, jež je se svým nezaměnitelným „suchým“ a chytrým humorem pevným majákem české kultury, vystoupí na závěr festivalových narozeninových oslav a společně s Jitkou Molavcovou za doprovodu divadelního orchestru pod vedením Jiřího J. N. Svobody zazpívají neznámější, ale i pozapomenuté semaforové písničky.

Jiří Suchý se narodil v Plzni 1. října 1931, pak rodina žila pár let v Klatovech, načež se přestěhovala do Prahy. Po střední škole se Jiří Suchý živil jako reklamní grafik, zároveň se věnoval divadlu, psal hry a písňové texty, hrál na kontrabas, pilně navštěvoval divadlo ABC, kde poprvé spatřil svůj vzor Jana Wericha. U jména Jiří Suchý se uvádí, že je herec, režisér, autor, hudebník, dramatik, spisovatel, textař, výtvarník. Kromě autorské tvorby byl i hercem, organizátorem, ředitelem divadla. Na počátku byla Reduta, tehdy oblíbené místo mladých, milujících jazz. Jiří Suchý tady společně s Ivanem Vyskočillem dělal od roku 1957 tzv. text-apelovaly, prvky lidového kabaretu, které apelovaly na přítomné spojením hudby a slova. U diváků měly obrovský úspěch. Pochopitelně, po období „budovatelských“, povinně optimistických písní nabídli posluchačům sice převážně převzaté, ale moderní písně a text. Základem byl ale Vyskočilův a Suchého dialog s divákem o problémech, na které nebyla oficiální kultura schopná odpovědět. Brzy na to, v roce 1959, se ale jejich cesty rozešly. Nejprve spolu založili divadlo Na zábradlí, ale Jiří Suchý po první vydařené hře (Kdyby tisíc klarinetů) z divadla odešel a společně s Jiřím Šlitrem a Ferdinandem Havlíkem založil Semafor (SEdm MALých FOrem). První premiéra, Člověk z půdy, se odehrála 30. října 1959. Přestože to mělo být divadlo všestranné, brzy převládala skrze vynikající osobnosti především forma hudební. A právě díky tomu se stal Semafor velice populární, nezřídka se na vstupenky stály fronty i přes noc. Bylo to především zásluhou skvělých písní z pera Suchého (texty) a Šlitra (hudba). Vznikaly písničky snadno zapamatovatelné a poměrně snadno hratelné i pro nepřilíživě zdatné muzikanty. Popularita značky S+Š značně rostla i díky zpěvákům, kteří Semaforem prošli a brzy se stali známými (Matuška, Pilarová, Gott, Štědrý, Filipovská, Křesadlová, Drobný). Postupně píše Jiří Suchý další hry nebo písničkové revue a divadlo je pokaždé „narvané“ a lístky k nesehnání. Jiří Suchý je tedy nejen úspěšným autorem textů písniček a her, ale také hercem. Později si k herecké spolupráci pozval i Jiřího Šlitra, jehož neobvyklý herecký projev se stal velice populárním a výrazně přispěl k úspěchu jevištní produkce. Oba zásadním způsobem ovlivnili divadelní dění, ale především populární hudbu 60. let.

Smrt Jiřího Šlitra na konci roku 1969 a změna politických poměrů znamenaly pro Jiřího Suchého výrazné omezení tvorby autorské i divadelní. Postupně ztratil pozici ředitele divadla, kontrolu nad jeho dramaturgií a v roce 1980 přišel Semafor i o svoji samostatnost. Suchého činnost v rozhlase a televizi byla omezována. Přesto psal hry a hrál dál, i když mu předpovídali, že ztráta Jiřího Šlitra bude pro něj konec kariéry. Za partnery si postupně vybral Josefa Dvořáka, a hlavně Jitku Molavcovou. Vznikaly nové tituly, velice populární a hojně reprízovaná byla Kytice. Suchý psal neúnavně nové hry, přestože nepřízeň mocipánů se stupňovala a zakázky byly na denním pořádku. Po listopadu 1989 se Jiří Suchý stal opět ředitelem Semaforu, žel osud mu nebyl příznivý. Vlivem mnoha okolností (restituce, povodeň) muselo divadlo několikrát měnit své působiště. Nakonec zakotvil Semafor v Dejvicích. Jiří Suchý napsal od roku 1958 do dneška 82 divadelních her, jen po roce 1990 jich bylo 49, z nich většina se hrála na prknech Semaforu a ve většině z nich i účinkoval.

V roce 2019 Karel Hviždala ve zkratce výstižně vyjádřil význam Jiřího Suchého pro českou společnost: **„V druhé půlce padesátých let představoval pro mou generaci Jiří Suchý událost v jazyce, dezerci z okupované řeči, oživil pódia vyzývavě nepatetickým, svobodným a nespoutaným výronem hravosti a frivolnosti, která překračovala všechny hranice tehdy totálně ideologizovaného veřejného prostoru, který ovládal dřevěný jazyk. Suchého poetika byla nezaměnitelná, texty nemusel ani podepisovat a skoro každý je hned poznal.“**

Jitka Molavcová k Jiřímu Suchému dodává: **„Jiří Suchý před lety napsal, že láska vrásky vždycky nadělá a obarví vlásky do běla... Ale kdy a z jakých důvodů k jejich proměně u nás dvou došlo, jsem nezaznamenala. Nebyl čas. Nevím ani, jak se promění v dalších letech. Vyjadřuji se tak odvážně k budoucnosti, protože on v ní bude. Navzdory přírodním zákonům, navzdory všem a všemu. On do ní totiž patří.“**

Jitka Molavcová se narodila ve vinohradském pivovaru v Praze. Pod vlivem sestry studovala na ruční sazečku, ale styk s olovem jí přivedl problémy se štítnou žlázou, kvůli tomu přešla na střední grafickou školu, kde vystudovala technologii grafické výroby. Věnovala se i sportu, tenisu a gymnastice, také ohlašovala pohádky a zpívala (technice zpěvu se učila u operní pěvkyně Nadi Kejřové). V roce 1970 vyhrála v celostátní pěvecké soutěži Talent 70 (interpretovala tehdy skladbu Hany Hegerové Lásko má) a navíc úspěšně prošla konkurzem do Semaforu. Ač to dnes leckoho překvapí, byla angažovaná hlavně jako šansonová zpěvačka (ještě na jejím prvním albu najdeme řadu písni tohoto žánru).

Na otázku, jak se k herectví vlastně dostala, odpovídá: **„Ve 4 letech jsem se ocitla v kabaretě u Sv. Tomáše na mikulášské nadílce. Pan konferenciér tehdy vyzval přítomné děti, aby zazpívaly či zarecitovaly nějakou básničku, písničku. Dodala jsem si odvahy a přilezla jsem na jeviště. K mikrofonu mi přistavili židli a já spustila: "Mým domovem tichá je putika, mou touhou je sklenice plná..." Maminka omdlela, tatínek utekl, ale já tehdy získala oříškovou čokoládu jako první honorář a tehdy se zrodil sen stát se herečkou a jako honoráře dostávat oříškové čokolády. Když se mě tehdy někdo zeptal: "Holčičko, čím bys chtěla být", odpověděla jsem: "Herečkou, nebo je mi to jedno".“**

V Semaforu se poprvé představila ve hře Ten pes je váš? a v televizním programu Plakala panna plakala odzpívala vánoční písničku Stříbrná tramvaj. První výrazná role přišla v Kytici a pak už její hvězda šla rychle nahoru – poprvé se objevila jako Melicharová (ještě trochu jinak pojatá postava v triu Kašpar, Baltazar a Melicharová) ve hrách Zuzana v lázni a Elektrická puma. Hlavní role přišla ve Smutku bláznivých panen a ve hře Faust v ní Suchý definitivně našel jevištního partnera, od té doby tvoří nerozlučnou uměleckou dvojici. Nejslavnější je samozřejmě spojení Jonáš – Melicharová (jehož styl částečně využívají i v jiných postavách, např. hra Jako když tiskne), ale je zajímavé porovnávat jejich herecké partnerství i v jiných polohách ve hrách jako Každý má svého Leona, Patero důvodů pro voo doo nebo ve zmíněném Faustovi.

Celou éru svého semaforického angažmá se věnuje i jiným projektům, zejména televizním vysíláním pro děti a pohádkám (např. Malý televizní kabaret, Studio Kamarád, Kosmická čarodějnice), umí výborně hrát na saxofon, což často využívá v divadle. Už od 70. let vydávala i své desky, a to i s mimo-divadelním repertoárem, protože Suchého jméno tehdy často nesmělo na deskách figurovat (hity Hej Tóny, Teď hádej, alba Jitka Molavcová, Tohle jsem já? aj.). Jitka Molavcová je jednou z mála hereček, které můžeme označit vysloveně za komičky, ale umí citlivě podat i vážnější role, což prokázala i na jiných scénách. Za roli Smrti v disputaci Jana ze Žatce - Oráč a smrt - byla navržena na cenu Thálie, v roce 1996 tuto cenu získala za ztvárnění Dolly Leviové v muzikálu Hello, Dolly, kterou z pohledu Semaforu hrála tehdy „o patro výš“ v Karlíně. V roce 1989 byla dokonce vyznamenána cenou za herecký výkon ve filmu Jonáš a Melicharová a v roce 1990 cenou Vlasty Buriana, jako nejlepší komik roku.

Hrála také prakticky ve všech Suchého filmech společnosti Perplex i ve dvou filmových zpracováních Jonáše a Melicharové. Vedle toho třeba v Saturninovi (1994) nebo ve filmu pro děti Mach, Šebestová a kouzelné sluchátko (2001), počátkem 70. let i v nepřilíh zdařilé parafrázi na Švandu dudáka Hvězda padá vzhůru s Karlem Gottem (1974).

Muzice se věnuje často a ráda a nejen té semaforické, uplatnila se i jako skvělá průvodkyně koncertů vážné hudby či jako interpretka a instrumentalistka na koncertech hudby středověké. Mohli jsme ji vidět na koncertních pódiiích spolu s renomovanými symfonickými tělesy a dirigenty zvučných jmen. Vystoupila na Pražském jaru, na festivalu Janáčkovy Hukvaldy, na festivalu Gustava Mahlera i na Podblanickém hudebním podzimu. Hudební kritikou bylo vysoce oceněno její ztvárnění Ariadny v melodramu Jiřího Antonína Bendy Adriana na Naxu. Uznání získala i spoluprací s Janáčkovým kvartetem na hudebně literárním projektu Důvěrné listy Leoše Janáčka.

Šéfem orchestru divadla Semafor je **Jiří J. N. Svoboda**. Narodil se ve Vysokém Mýtě v roce 1980. Po maturitě na Gymnáziu Boženy Němcové v Hradci Králové absolvoval Konzervatoř Jaroslava Ježka. V letech 1996–2000 působil jako pianista dívčího sboru Kantiléna v Hradci Králové. V divadle Semafor působí dd roku 2002 jako pianista a korepetitor, v roce 2005 se stal jeho kapelníkem a o čtyři roky později i jeho intendantem – ředitelem provozu divadla.

20. ročník MHF Lípa Musica definitivně uzavře tradiční epilog ve spolupráci se ZUŠ Česká Lípa Má to smysl! Ten v letošní roce zaštití houslista Josef Špaček a klavírista Miroslav Sekera. Společně s žáky ZUŠ se na jednom pódiu představí v pátek 19. listopadu v KD Crystal v České Lípě. Vstupenky na tento koncert jsou v prodeji ve festivalové pokladně i online na www.lipamusica.cz.

Partneři festivalu:

Záštitu nad 20. ročníkem festivalu převzali: J. E. Christoph Israng, t.č. velvyslanec Spolkové republiky Německo v Praze, nyní Andreas Künne, J. E. Dr. Tomáš Kafka, velvyslanec České republiky v Berlíně, PhDr. Lubomír Zaorálek, ministr kultury České republiky, Barbara Klepsch, ministryně kultury a turismu Sasko, Mons. Mgr. Jan Baxant, biskup Diecéze litoměřické, Martin Půta, hejtman Libereckého kraje, Ing. Jan Schiller, hejtman Ústeckého kraje, Ing. Květa Vinklátová, náměstkyně hejtmána, resort kultury, památkové péče a cestovního ruchu, Ing. Jitka Volfová, starostka města Česká Lípa, Státní ministerstvo justice a pro demokracii, Evropu a zrovnoprávnění Svobodného státu Sasko a Dr. David Michel, ředitel saské Kontaktní kanceláře Svobodného státu Sasko. MHF Lípa Musica je členem České asociace festivalů.

20. ročník MHF Lípa Musica se bude konat díky laskavé podpoře Ministerstva kultury ČR, Libereckého kraje, společnosti ČEPS, a.s., Města Česká Lípa, Česko-německého fondu budoucnosti, Ústeckého kraje – programu Rodinné stříbro, Nadačních fondů Severočeská voda, Bohemia Heritage Fund. Státnímu fondu kultury, Nadaci Preciosa a Nadaci Život umělce.

Exkluzivními partnery Koncertu pro Liberecký kraj je Liberecký kraj a společnosti ČEPS, a.s., Kooperativa, a.s. a Kasro spol. s r.o.

Hlavními partnery festivalu je Pivovar Cvikov a Ještědská stavební společnost.

Partnerskými městy a obcemi jsou Česká Lípa, Nový Bor, Doksy, Kamenický Šenov, Prysk, Teplice, Česká Kamenice, Hrádek nad Nisou a Zahrádky.

Za spolupráci na přípravě předmětného koncertu děkujeme obci Oybin a za podporu Italskému kulturnímu institutu.

Hlavními mediálními partnery festivalu jsou televize RTM+ Liberecko, ČRo Vltava a portál Klasikaplus.cz.

Mediálními partnery festivalu jsou Harmonie, Classic Praha, i-noviny.cz, magazín Lípa, Radio Contact Liberec, OperaPLUS, Mezzo TV, Týdeník Rozhlas, Scena.cz, Acta Medicinæ, rádio PROGLAS a kino Crystal a Sněžník.

Více informací o partnerech na <https://www.lipamusica.cz/cs/partneri-0>.

Všem partnerům děkujeme za laskavou podporu!

Kontakt pro další informace:

Ing. Lucie Johanovská, manažerka marketingu & PR

ARBOR – spolek pro duchovní kulturu, Žižkova 528/6, 470 01 Česká Lípa;

@: lucie.johanovska@lipamusica.cz, GSM: +420 608 823 973, www.lipamusica.cz | www.facebook.com/lipamusica

PRESSKIT s fotografiemi k jednotlivým projektům je ke stažení [ZDE](#).

Příloha: podrobnosti ke koncertům

Jiří Suchý 90 aneb nezapomenutelné písně, na které se zapomnělo...
závěrečný koncert

28/10/19.00

Nový Bor, Městské divadlo

Jiří Suchý, Jitka Molavcová – zpěv

Orchestr divadla Semafor

Jiří J. N. Svoboda – kapelník

rámcový program:

Blues pro tebe (Jiří Suchý / Jiří Suchý)

Je nebezpečné dotýkat se hvězd (Jiří Šlitr / Jiří Suchý)
Tři tety (Jiří Šlitr / Jiří Suchý)
Tři rybičky (Saxie Dowell / Josephine Carringer, Jiří Suchý)
Tři strážníci (Jaroslav Ježek / Jiří Voskovec, Jan Werich)
Rekomando blues (Jiří Šlitr / Jiří Suchý)
Lípa zelená (Jiří Suchý / Jiří Suchý)
Jó to jsem ještě žil (Jiří Šlitr / Jiří Suchý)
Kat a blázen (Jaroslav Ježek / Jiří Voskovec, Jan Werich)
Blues o stabilitě (Jiří Šlitr / Jiří Suchý)
Splnit si sen (Jiří Suchý / Jiří Suchý)
Blues na cestu poslední (Jiří Suchý / Jiří Suchý)
Rub a líc (Jaroslav Ježek / Jiří Voskovec, Jan Werich)
Tak abyste to věděla (Jiří Šlitr / Jiří Suchý)
Pramínek vlasů (Jiří Suchý / Jiří Suchý)
Klokočí (Jiří Šlitr / Jiří Suchý)
I can't Give You (Jimmy McHugh / Dorothy Fields, Jiří Suchý)
Kdykoliv kdekoliv (Michal Pavlíček / Jiří Suchý)
Vydáme se na tu cestu dlouhou (Jiří Suchý / Jiří Suchý)
Hluboká vráska (Fats Domino / Jiří Suchý)